

2011-12-02 13:30 CET

Enstegstätade fasader – när fukten kommer in stannar den kvar!

Känner du till hus med putsade regelväggar med så kallade enstegstätade fasader? Konstruktionen har varit mycket vanlig och används fortfarande i vissa delar av landet och finns i tre olika utföranden; tunnputs på cellplast, tunnputs på mineralull och tjockputs på mineralull. Fasaden är tunn, energieffektiv och billig, men tyvärr svår att få tät och därmed fuktkänslig. Fukt som kommer in i väggen hinner inte torka innan skadorna, till exempel mögel och rötangrepp, uppkommer och fukten stannar kvar. Skadorna syns oftast inte vare sig på utsidan eller insidan utan finns inne i väggen. Mest skadedrabbade är väggarna med tunnputs. Enstegstätade fasader är därmed exempel på en så kallad riskkonstruktion.

Sveriges Tekniska Forskningsinstitut (SP) har undersökt ett antal hus med enstegstätade träregelfasader och funnit att de oftast har fuktskador och konstaterar att en konstruktion med luftspalt bakom putsen är betydligt fuktsäkrare jämfört med en utan luftspalt. Problemen med dessa fasader uppdagades våren 2007 och har sedan dess belysts i media och i rapporter från SP. I SP:s rapport från 2009 uppskattar branschen att antalet byggnader med enstegstätade regelväggar vara av storleksordningen 15 000 – 30 000. Antalet flerbostadshus är i storleksordningen 5 000 -7 000 och antalet småhus 10 000 – 22 000.

I en [debattartikel i tidningen Samhällsbyggaren \(sid 30\)](#) konstaterar Ingemar Samuelson från SP att exemplet med de enstegstätade fasaderna visar att nya konstruktionslösningar inte utvärderats tillräckligt utan kommit ut på marknaden och använts alldeles för länge innan någon slagit larm. Han föreslår ett öppet nationellt skaderegister dit försäkringsbolag, konsulter, forskningsinstitut och byggföretag m fl kan rapportera in skadefall. Han pekar också på brister i tillsynssystemet och att kompetensutvecklingen i byggbranschen är eftersatt. Tillämpad forskning behövs som säkerställer att

ny teknik prövas och kvalitetssäkras innan den kommer ut på marknaden.

Boverket gick 2009 ut med ett [informationsblad](#). Där uppmanas fastighetsägare som har hus med enstegstätade träregelväggar att låta undersöka ytterväggarna. Boverket nämner också att väggkonstruktionen är felaktig och inte uppfyller de krav som ställs på byggnaders fuktsäkerhet enligt byggreglerna och uppmanar tillsynsmyndigheterna att vara uppmärksamma. Bygglagstiftningen är utformad så att konstruktioner inte generellt kan förbjudas utan krav ställs på funktion som ska uppfyllas. Fast om konstruktionen inte uppfyller kraven i byggreglerna kan tillsynsmyndigheten förbjuda användningen av en byggnad (med det är ovanligt).

Byggreglerna ([BFS 2006:12, 6:52 och 6:53](#)) säger bl a att ett högsta tillåtna fukttillstånd ska kunna anges och högsta kritiska fukttillstånd för olika material ska finnas dokumenterat, d v s när mögel och bakterieväxt samt oacceptabla kemiska reaktioner börjar ske.

Vi kan bara hålla med SP att det behövs bättre provning och kvalitetssäkring så att fler riskfyllda konstruktioner och byggprodukter inte kommer ut på marknaden förrän de utvärderats! Dessutom behövs skärpt tillsyn i kommunerna så att bara konstruktioner och lösningar som uppfyller byggreglerna tillåts ute på byggena. **Allra bäst hade det varit om konstruktioner och produkter som är olämpliga ur miljö- eller hälsosynpunkt kunnat förbjudas så att de försvann från marknaden.** Men som det nu ser ut är det köparna som får ställa krav på att materialleverantörerna deklarerar sina produkters kritiska fukttillstånd – något som borde vara självklart att branschen tog ansvar för! Enstegstätade fasader har redan medfört stora samhällskostnader och ett antal rättsprocesser. Ärligt talat gynnar dagens system mest byggmarknadens vinstintressen och inte dem som ska bo i husen...

/Marie-Louise Luther

Länkar till SP:s rapporter (sök på putsade regelväggar under publikationer):
[Putsade regelväggar, SP 2009:16](#)[Putsade regelväggar 2011, SP 2011:6](#)

[Astma- och Allergiförbundet](#) är en medlemsorganisation som jobbar för

friskare och tryggare liv för alla med astma, allergi, eksem eller annan överkänslighet.

Kontaktpersoner

Elin Sundin

Presskontakt

Pressekreterare

elin.sundin@astmaoallergiforbundet.se

0704741180

Helena Färnsten

Presskontakt

Kommunikations- och marknadschef

Opinionsbildning

helena.farnsten@astmaoallergiforbundet.se

070-345 56 51